

пептръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ДІТЕРАТУРЪ.

№. 34.

Luni, 20. August.

1845.

О дпчкаре де традѣкдіе.

(Брмаре)

31. Атѣчї кѣнд порпїрѣдї палїадї дп провїдїїле кѣмпѣрате саѣ рѣпїте чїне въ шїа де консѣлї? Мї се паре кѣ оамепїї пѣ атѣт в'аѣ фѣкѣт оноаре прїп адѣпѣрї петрекѣтоаре, кѣт в'аѣ трїмїс дп зр-та воастрѣ орѣрї трїсте, потрївїте дѣштмпїлор саѣ прѣдѣторїлор. Шї атѣчї тѣ монстрѣ че ешї спѣркат шї кѣмплїт аї кѣтезат а деклара, кѣ депѣртареа теа дїп патрїе, де шї марторѣ а фѣрѣлеѣї шї а крѣзїмеї тале, дпї ера мїе спре хѣлѣ шї рѣшїне? Дар еѣ токма дп ачел тїмп Пѣрїпдїлор адѣпадї ам кѣпоскѣт пептрїторїѣл род ал ївїреї шї а опїнїеї Воастре де мїне, карїї фѣроареа шї рѣпдга ачестѣї ом лѣпѣдат шї семївїѣ адї фрѣнто пѣ прїп мѣрмѣраре, чї прїп граїѣ шї стрїгаре.

32. Тѣ долїл (luctum) сепатѣлѣї, тѣ дорїнда ордїнѣлѣї кѣлѣреѣ, тѣ жалеа Італїеї, тѣ тачїтерпїтатеа кѣрѣеї пе зп ап, тѣ тѣчереа дп тїнсѣ а жѣдекѣторїїлор шї а форѣлѣї, тѣ челелалте рѣпї кѣте с'аѣ кѣшѣнат статѣлѣї прїп депѣртареа теа ле веї сокотї дп лок де хѣлѣ? Де ар фї фост мерѣраре теа чеа маї тїкѣлоасѣ, тотѣш

мерїта маї тѣлѣт компѣтїмїре декѣт рѣшїне, шї се пѣтеа сокотї ка дппрезнатѣ кѣ маї тѣлѣт мѣрїре декѣт кѣ дефайтѣ, шї дакѣ ера сѣ'мї факѣ мїе дѣрере, вѣѣт вї се дппѣта де пѣкат шї печїпсте. Сѣ пѣ въ мїрадї де чеа че веѣдї азї, пептрѣ-кѣ въ спѣїѣ ачееа че сїмѣ, дѣпѣ че ам прїмїт дела вої Пѣрїпдї адѣпадї атѣтеа вїнефачерї, атѣтеа чїпстїрї, пѣпѣмаї пѣ о сокотеск де пепорочїре; чї дїп коптрѣ, дакѣ поате фї чева осевїт де стат, че ар адаоѣе спре лѣзда теа, крѣд кѣ еѣ пептрѣ мїне тревѣеам сѣ поѣтеск шї сѣ чер ачел есїл (їсгопїре, сѣргїѣп).

33. Дар ка сѣ алѣтѣр зїоа та чеа маї веселѣ кѣ чеа маї трїстѣ а теа, че шї се паре кѣ е маї де дорїт вѣрѣватѣлѣї вѣп шї дпделепт, а ешї дїп патрїе аша, ка тоѣї аї сѣї копчетѣденї сѣї орезе сѣпѣтате, ферїчїре шї репѣтоарчере, кѣт мї се дп-тѣмплѣ мїе; саѣ кѣт шї се фѣкѣдїе кѣнд теаї дѣс, кѣ тоѣї те вѣлѣстѣта шї те аѣрїсїа, тоѣї дпї поѣтїа ка сѣ пѣ ажѣпдї а маї фаче алѣт кале афарѣ де ачееа? Мїе пре леѣеа теа, кѣнд м'аш веѣеа петре-кѣт де атѣта зрѣ а оамепїлор, маї вѣр-тос фїїнд ачееаш дреапѣт шї кѣвенїтѣ, мїар маї плѣчеа орї че фѣгѣ, декѣт про-вїндїе.

37. Акъм Епикъре ал постръ скос din котец, нъ din шкоалъ, алътъръ дакъ кътези, avzençia та (нефинда де фацъ) къ а теа. Аї къщигат о провинціе консуларъ дп ачеле пърді, пе каре леаъ дефинт лецеа пофтеї тале, iar нъ лецеа ципере-тъѣ. Пентрѣ-къ дъпъ чеа маї дреаптъ ши маї въпъ леце а лѣї Чесар попоаръле либере ера деплин ши дп адевър либере; iar дъпъ лецеа пе кареа ниминї п'аъ рекъпоскато де леце афаръ де тине ши де соцъл тѣѣ, тоатъ Ахаїа, Тесалїа, Атина, Гречїа дп-треагъ цї с'аъ дат цїе; аваї атъта арматъ, кътъ п'дї дъдъсе сенатъл саъ попоръл роман, чї кътъ конспрїсесе пофта та. Вістіерїа о сторсесешї.

38. Че тревї аї фъкът ка командїр де арматъ дп провинціа консуларъ? Въ дп-трев, че тревї аъ фъкът, дндатъ че аъ сосїт? Дпкъ нъ въ поменеск рънїчнїле, ванї сторшї саъ апъкацї къ сіла, нїчї вчїдерїле аїадїлор, нъ оторъреа оспътарїлор, нъ кълкареа де къвънтъл дат, нїчї кръпченїа, нїчї крїемеле; де въ ва плъчеа несте пзцїн тъ воїѣ диспъта ка къ зп фър, ка къ кълкъторїѣ де челе сфїнте, ка къ зп вчїганш, iar акъта воїѣ алътѣра непорочїреа теа къ порокъл чел стрълвчїт де зп командїр (imperator). Каре аъ къщигат вреодатъ провинціе къ команда несте арматъ ши съ нъ фїе трїмїс нїчї зп репорт дп скрїс кътръ сенат? Маї алес къ ачеа провинціе есте аша mare, маї въртос Македонїа ши концївратъ де атътеа неатърї варваре, дпкът командїрїї Македонїеї аъ къпоскът марцїпеле цереї нъмаї аколо, зп-де лї се опрїа ши армеле, дпкът афаръ де къдїва карїї авъсесеръ команда де преторї, чеїмалцї дпвестїдї къ пѣтере консу-

ларъ тодї аъ трїзмфат, къдї аъ скъпат къ вїадъ. Дакъ ачеста е лѣкрѣ поѣ, къ атът маї въртос чела. Іатъ тотъш къ ачестом къ патъръ де вълтѣре фъ пѣмїт командїр аї ачелеї провинцїї (voind ni zeїї).

40. Дар токма де ши п'дї дпкїдеаї тѣ къртеа пентрѣ тотдеазна прїн тълтеле хъле vomїте асъпра сенатълї, спънемї че лѣкрѣрї с'аъ съвършїт дп провинціа та, де каре съ фїї авът а скрїе кътръ сенат къ врео вѣкрїе? Бажокорїреа Македонїеї? зржта пердере а орашелор? деспоїереа аїадїлор? депредареа къмпърїлор? дп-търїтѣра Тесалонїчеї? дпкїдереа дрѣтълї остъшеск? перїреа арматей поастре прїн фер, фоаме, фрїг, чѣтъ? Іар тѣ каре п'аї репортат нїмїк кътръ сенат, прекъм дп Рома аї фост къпоскът къ ещї маї мїшел декът Габїнїе, аша дп провинціе, де ши къ пзцїа — маї тїкълос декът ел.

42. Че вї се паре, дакъ теаш vedeа пе тїне ши пе Габїнїе спънзбрацї, вѣкърат'аш маї тълт де тълчелареа трѣпълї вострѣ, декът тѣ вѣкър де їнфамїа (рѣшїнеа) воастрѣ? Нъ се поате сокотї нїчї о осълдъ, ла каре съ нъ поатъ къдеа ши вѣрвацїї вѣпї прїн врео непорочїре. Ачеста о зїк ши ачеї гречї аї тѣї, къ карїї ддї петречї дп десфърпърї: пе карїї тълкар де іаї аскълта аша, прекъм тревзїа съ фїе аскълтацї. Нїчї одатъ нъ теаї фї афъндат дп атътеа вълъстъмъдїї. Дар дї аскълдї дп іеслї, дї аскълдї дп кървѣрїї (in stupris), дї аскълдї дп тълкърї ши дп вїп. О спън дпсъ тот ачеїа, карїї рълл дпхотъръск дъпъ дърере, iar вїнеле дъпъ десфѣтаре, кѣткъ дпцелентъл де ар арде пе грѣтаре дпфокате, тот ва зїче къ ѓ пълкът ши нїчї кът маї пзцїн нъ се ва

плънце. Агъта пѣтере воиръ а рекъноаще дп виртѣре, дпкът отъл ван съ пѣ поатъ фі нічі одатъ нефериче.

67. Че гъндігі пентрѣ десфърнареа ачестѣи отъ? Тоатъ десфърнареа есте реа ши врѣтъ, дар тотъш есте оареш-към врезна маі потривітъ де зп отъ повім ши лівер. Ла ачеста німік пѣ е алес ши елегант, німік ісквсіт (лазд не дѣшман), нічі преа скъмп афаръ де десмердѣрїле трѣплъзі. Нічі зп вас лѣкратъ къ тѣїестрїе, пѣхаръ фоарте тарі ши дпкъ пентрѣ ка съ пѣ се паръ а врѣсі не аї съї, де Плачендіа; маса дпкъркатъ пѣ къ конкілії, саѣ къ пещї, чїкъ карне тѣлтъ рѣпчедъ; серві тѣрдарї міністръ, зпїї ши вѣтрѣнї; каре е вѣкѣтарїс, е ши камерїер, пѣне пѣ коаче акасъ, піфпїцъ п'аре; пѣне ши вїп дела вїрт ши къ кѣпа; гречї прїп прецівр кѣте чїпчі дп пѣтѣде, десеорї ши маї тѣлді, ел сіпгѣр; тотъ веѣ пѣпъ лі се дѣ. Кънд азде къптатъл де кокош, креде къ аѣ ре'нвіс вѣпъл (авус) съѣ, демъндъ а се рїдіка маса.

68. Ва зіче чїнева, де знде къпощї тѣ ачестеа? Зѣѣ пѣ воїс дескрїе не німіні спре важокѣрѣ, маї вѣртос не зп отъ мїнтос ши прокопсіт, не ачест фелїс де оаменї де аш вреа, тотъ пѣ почїѣ фї тѣніос. Есте зп грек каре петрече къ ачеста, отъ ка съ спзіѣ адеврѣл, де оменїе, дпсъ пѣ маї пѣпъ кънд есте къ алдії саѣ ел де сіне. Ачела къпоскъ не ачеста (не Пісо) дпкъ дїп тіперече аша мїсеравїл към есте, пѣ се дпгредошї де прїегїніа лѣї, чї маї вѣртос фїнд ши пофтіт, с'аѣ дедатъ къ ел астфелїс, дпкът петрек дппревпъ ши маї пѣ се департъ вреодатъ дела ел. Нѣ ворвек дптре не'нвѣцаді, чї към сокотеск

дп адѣнаре де оаменї фоарте прокопсігі ши кѣлїваді. Аді аззітѣ спвїндѣсе, къ філософїї епїкѣреї тоате лѣкрѣрїле кѣте сънт а се пофті, ле тѣсѣрѣ къ котъл десфѣтѣрїї. Есте вїне аша, саѣ пѣ, пѣпъ пѣ не пасъ, нічі къ е тімпъл а черчета ачеста; къ тоате ачестеа есте о матерїе де ворвїре лѣнекоасъ, де тѣлте орї перїкѣлоасъ пентрѣ зп тіпѣр пѣдїп прїченѣторїѣ.

69. Аша дар ачест артѣсарїс дпдатъ че азї къ філософъл лавдъ аша тѣлт десфѣтареа, п'аѣ маї черчетатъ німік, чї аціцѣ сіпгѣрїле пѣчерїлор сале ши аѣ дпченѣт а рѣпкеза ла ачестеа къвїнте атѣт де тѣлт, дпкът аї креде, къ ел дп чела п'аѣ афлат не даскалѣл вїртѣдїї, чї не врїторїѣл десфѣрѣлор сале. Грекъл маї зптеїѣ дпченѣт а осевї ши а тѣлтѣчі челе зісе... Че атѣтеа? Грекъл зшор ши фоарте фрѣмос, п'аѣ воїт а се дппротївї преа тѣлт ачестѣї сенатор ал попорѣлїї роман.

70. Дар ачеста де каре ворвек, пѣ есте пѣмаї філософ, чї полеїт ши къ алте щїнде, каре се спѣне къ чеїмалді Епїкѣреї ле лапѣдъ. Іар поезїї фаче преа солене, фрѣмоасе ши елеганте. Дп ачеста тѣстрѣл чїне ва вої, дар зшор, пѣ ка не отъ рѣѣ, пѣ ка не образнїк, пѣ ка не некѣрат, чї ка не зп грекълед, ка не лїгарїѣ, ка не поет. Ачел грек венетїк, дѣдѣ песте ачеста, дпшелат тотъ де ачеле спрїчене, де каре фѣ дпшелатъ ачестъ четате аша дпделеаптъ ши таре. А се ретраде пѣ пѣтеа, дпкъркатъ прїп фамїларїтате, темъндѣсе ши де пѣтеле нестаторнїчіеї. Рѣгат, дпвїтат, сіліт атѣтеа скрїсе де ел кѣтрѣ ел (кѣтрѣ Пісо), дпкът тоате десмердѣрїле, тоате кѣрвїїле, тоате фелїврїле де чїні ши де оспеде, дпсфѣршїт тоате преакѣрвїїле

лѣи і леаѣ кѣпринс дн челе маі delicate версѣри.

Шчл. шчл. шчл.

DIN MAGAZINŪL ISTORIK.

Domnŭl Lazreani траѣе не скѣрт лїна історїеі Romŭnilor компѣсѣ тот дїн чїтате стрѣине фоарте интересанте. Ної пѣнем аїчї ачест артикол импортант кѣ ачеа днcredindare, кѣ пѣнѣмаї Romŭnilor, чї кїар шї стрѣинилор прїетїнїаї адеврѣлѣї исторїк, чїтїндѣл пѣмаї кѣ пѣдїнѣ лѣаре аїнїте, лѣнд totdeodatъ дн сокотеалъ шї вокавларѣл лїмѣеї поастре, ва фї песте пѣтїндѣ а пѣ се конпїнѣ деспре днчепѣтѣл пострѣ. Орідїналѣл чїтателор дн елінеѣе, латїнеѣе, енглезеѣе шї францозеѣе сѣптем сїлїдї ал лѣса парте маре афарѣ, пѣмаї дїн прїчина ѣнгѣсїїмеї колоанелор поастре; днсѣ vezїле дн Magazin. Артиколѣл есте прекѣм вѣрмеазѣ:

Dїскѣре днтродѣктїв ла історїа Romŭnilor.

Romanїї, дїн вн стат мїк шї педпсепнат дн мїжлокѣл Італїеї, врескѣрѣ дїн ап дн ап кѣ о rapiditate неспѣсѣ, шї дн декѣре апроане де чїнчї сѣте де ані дела днтемеїареа статѣлѣї дшї днтїнсерѣ Domnїа песте тоатѣ Італїа, пѣ атѣта скѣлѣндѣсе еї асѣпра вечїнїлор лор, кѣт апѣрѣндѣсе дн контра атакѣрилор фѣкѣте де кѣтре ачеѣїа. Дн лѣпта кѣ Сїчїліанїї, не ла аѣл 490 дела днтемеїареа Romeї, велїрѣ дн контакт кѣ Картаѣнесїї, де вnde се пѣскѣ вн рѣсвоїѣ крѣнт днтре ачесте доѣе статѣри, дн каре Annївал маї кѣ а-

дѣсе ла desesperanѣтѣ не Romanї, днсѣжршїт днвїнсерѣ ачеѣїа, шї Картаѣнесїї фѣрѣ сїлїдї сѣ дешарте тоте провинѣеле дїн Еврона, шї сѣ деа флота Romanїлор, ла аѣл 552 дела днт. Р. — Пѣдїн дѣпѣ ачеаста се сѣпѣсе Macedonia, Ілїрїкѣл, Греѣїа, Сїрїа, шї Африка дѣрѣжѣндѣсе кѣ тотѣл Картаѣнеа, не ла аѣл 607 дела днт. Р. — Ърмарѣ Spanїа, Неманѣїа, Асїа мїкѣ, Траѣїа, Галїа, дн вн спаѣїѣ авїа де патрѣзѣчї де ані. Сѣпт днпѣраторїѣл Август Октавіан се еа Mecїа шї Panonїа, де кѣтре апѣс се днтїнде имперїѣл Roman пѣлѣ песте Британїа, де кѣтре рѣсѣрїт пѣлѣ ла Евфрат, де кѣтре меазѣзї пѣлѣ дн дешертеле Африѣї, де кѣтре меазѣпоанте пѣлѣ ла Дѣлѣре.

Дачїї де асѣпра Дѣлѣрїї дшї апѣрѣ лїбертатеа кѣ вѣрѣѣдїе, шї дн стареа лор чеа варбарѣ се арѣтѣ вн поплѣ вреднїк де а ѣїнеа кѣмпѣна кѣ Roma. Дечеѣал реѣеле лор пѣ пѣмаї кѣ пѣ се сѣпѣне лѣї Domїdїан, чї дл шї вате днфрїкошат, шї пѣ пѣмаї кѣ асѣкѣреазѣ лїбертатеа регатѣлѣї сѣѣ, чї шї фаче трївѣтарїѣ не статѣл чел маї маре шї маї пѣтїнѣ дїн лѣте. Днсѣжршїт, ачест ал доїлеа Annївал, дшї афлѣ дн Траїан вн рївал вреднїк кѣ каре сѣ се тѣсоаре ла арме. — Маркѣ Ълпїѣ Траїан днѣлїндѣсе не тронѣл Чесарїлор дѣпѣ тоартеа лѣї Nerѣа сѣчесорїѣл лѣї Domїdїан ла аѣл 850 дела днт. Р. саѣ 97 d. Хс. пѣмаї декѣт декїарѣ рѣсвоїѣ Дачїлор, шї дѣпѣ маї пѣлѣте вѣтѣлїї крѣпте кѣ ачеѣїї оаменї рѣсвоїїнї шї амагорї де лїбертате, дн декѣре де дої ані, дї днвїнѣе шї дї сїлеѣе сѣ чеарѣ паче, кареа лї о шї дѣ констрѣжнїдѣї сѣ дѣрапене тоате фортѣреѣеле шї сѣ фѣгѣдѣаскѣ кѣ

вор аеа ачеіаші пріетіні ші връжташі, каре сѣнт ші аї поплѣлѣ Roman. — Дарѣ ачеастѣ паче нѣ ціне тѣлт, кѣчі Дечевал педувѣдат кѣ мініцеа скѣрт дѣпѣ депѣртареа Romanілор апѣкѣ іарѣші артеме ші дичене сѣ прадѣ провинделе romane de песте Дѣлѣре. Траіан, възѣнд кѣ кѣ ачеші оамені се фак дндешерт легѣтѣрі де паче, се отѣреце сѣ і стѣлгѣ кѣ тотѣл. Дечі плеакѣ іарѣші кѣтрѣ Дѣлѣре, zideце песте ачест рѣѣ мінѣпатѣл ачел под деспре каре zиче Dion Кассіѣ: „Атѣлчі Траіан фѣкѣ зп под песте Дѣлѣре, деспре каре еѣ нѣ тѣ почіѣ міра дестѣл; кѣчі де ші фѣкѣ Траіан ші алте лѣкрѣрі мінѣпате, тотѣші ачест под днтрече кѣ тѣлт тоате челелалте фапте але сале. Ачест под аре 20 піластріі де піеатрѣ пѣтратѣ, сінѣрѣ фѣрѣ фндament аѣ о днѣлдіме де 150 пічоаре, о лѣдїме де 60 пічоаре, ші сѣнт ашезаці днтре сїне днтр'ѣн интервал де 170 пічоаре ші зніці кѣ волте. Келтсіала ачестѣі лѣкрѣ поате фі некрезѣтѣ, дарѣ кѣ тоате ачестеа е маї mare мірареа кѣ есте фѣкѣт днтр'ѣн рѣѣ плін де вѣртежѣрі ші днтр'о алвіе пороіоасѣ дн каре кѣрцереа лѣі нѣ с'а пѣтѣт авате аїреа. Днсѣ еѣ нѣ спѣіѣ лѣдїмеа ачестѣіа фїнд кѣ есте преа mare (кѣчі знеорі днѣндеазѣ дндоіт ші днтретіт), чі пентрѣ кѣ есте атѣт де mare дн ачел лок атѣт де днлѣст, ші нічі зпѣл нѣ ера маї потрївіт спре а фаче под. Дн ачест лок кѣ кѣт маї таре кѣрце рѣѣл дн лат дн днлѣст ші іарѣші дн днлѣст дн лат, кѣ атѣта мерѣе маї репедѣ ші есте маї адѣлѣк, днлѣт ачестѣа тѣреце фоарте тѣлт гревтатеа де а фаче под. Днтр'ачестѣа лесѣе се поате днделѣе

тѣрїмеа сѣфлетѣлѣі лѣі Траіан. — Аша дарѣ Траіан дѣпѣ че а фѣкѣт ачел под а трекѣт Дѣлѣреа, ші дѣпѣ ачееа а пѣртат рѣсѣвіѣл кѣ маї mare бѣгаре де сеатѣ де кѣт кѣ іѣдїтате, ші авїа а сѣпѣс днсфѣршїт пе Дачї. — Дечевал реѣеме Дачїлор възѣнд кѣ і с'а лѣат ші капїтала ші тѣтѣ деара, ші кѣ'л амерїндѣ перїклѣл, с'а оторѣт ел днсѣші ка сѣ нѣ се прїнзѣ віѣ. Капѣл лѣі с'а адѣс ла Рома, ші Дачїа а кѣзѣт сѣпт потестатеа поплѣлѣі Roman дн каре апої Траіан адѣс колонїі.“ — Евтропїѣ дн Картеа VI. Кап 6, кѣ ворѣе скѣрте, дарѣ дѣпѣ модѣл сѣѣ, ponderoасе, се сїлеце маї тѣлт admірѣнд декѣт детермінѣнд, сѣ арате ші днтїндереа провиндеї ші пѣтѣрѣл лѣкѣіторїлор адѣші днтрѣнса: „Фїнд-кѣ Дачїа се дешертасе де оаменї прїп рѣсѣвіѣл лѣі Дечевал, де ачееа Траіан спре а поплѣлѣ ачестѣ провиндѣ че аеа днпреціѣр зп мїліон де пашї, а адѣс дн тот імперїѣл roman о пѣпѣтѣратѣ тѣлдіме де оаменї спре а кѣлтїва кѣмпїіме ші четѣдіме.

Птолемеѣ дн географїа са пѣмѣце песте патрѣзечї де четѣді, Карта Пѣвтїнцерїанѣ маї чїнчїзечї, кѣ тоате кѣ нѣ пѣтерѣ пе тоате ачелеа каре ле кѣпоскѣсе Птолемеѣ, де знде фѣкѣнд комплїнїре пѣтѣлѣл, се сѣіе ла шептезечї ші маї тѣлте. — Ълпїан дн Дїцесте спѣне кѣ чїнчї дн ачесте колонїі аѣ авѣт дрепт італїк: „Шї дн Дачїа колонїа Зерпенїлор чеа фндатѣ де Дївѣл Траіан аре дрепт італїк. Шї Zармізеѣетѣса аре тот ачелашї дрепт; асеатене шї колонїа Напока шї Апѣл шї сатѣл Патавїкѣ каре а довѣндїт дрептѣл колонїеї де ла дївѣл Север.“ — Інскрїпчїзпїле днтре каре с'аѣ афлат пѣлѣ

акъта песте 300, търтърисек къ маї тъл-те четъдї аъ авт дрепт де Мънічипіѣ. Дн ачесте інскріпчївнї нї се днфъдїшеазъ пѣмеле а чїнчїспрезече лецівнї ашезате де дмпѣраторї пентрѣ апѣрареа провиндеї, адїкъ: I. Adiutrix, Mınervia, II. Augusta, Parthica, III. Italica, IV. Augusta, Flavia, Gallica, Vıctrix, V. Macedonica, VI. Vıctrix, VII. Claudia, VIII. Augusta, X. Fretensis, XI. Claudia, XII. Fulminatrix, XIII. Gemina, Ulpia, XIV. Gemina, Martia, Vıctrix, Moesica, XV. Sicinia, XXX. Valens, Vıctrix, Ulpia.

Песте ачестъ провиндъ каре се пѣтера днтре провинцеле Авгѣстѣлѣї, іар пѣ але сенатѣлѣї, шї каре се гѣверна мїлїтѣреще шї се пѣмїа Dacia Augusta, а пѣс Траїан Пропретор пе Маркъ Скаврїан, каре а фост шї прокѣратор ал соціетъдїї мїнелор де авр, каре соціетате о ашезасе дмпѣраторїѣл спре а превегїа асѣпра есплоатадїїлор де метале, деспре каре се фаче де тѣлте орї поменїре дн інскріпчївнї, прекѣт шї деспре дрегѣторїї чеї маї днсемпадї. —

Дрѣтѣрїле челе ащернѣте къ пїеатрѣ, днтре каре треї тречеа песте Дѣлѣре, прекѣт аратъ картеа Пѣтїнѣерїанѣ, шї стрѣвѣтеа прїп тоатъ провинда, тнїнд четъдїле прїнчїпале; васїлїчеле, темплеле, амфїтеатреле, вѣїле, апедѣктеле etc, але кѣрора рѣїне се вѣд шї асѣлї, аратъ стареа чеа днфлорїтоаре а провиндеї сѣпт дмпѣраторї, кареа ера тпа днтре челе дднпѣтїѣ шї челе маї формоасе провинде але імперїѣлї roman челѣї mare.

Ачестъ провиндъ а днфлорїт дела анѣл днт. р. 859, іарѣ дела Хр. 106, кѣнд Траїан о формасе, сѣпт чеї маївнї

шї маї пѣтїндї дмпѣраторї, дн кѣрс де о сѣтѣ шасезечї де анї, пѣлѣ пе тїмпѣрїле лѣї Галїен, кѣнд пѣвѣлїнд дн тоате пѣрѣїле варварїї дн афарѣ, шї скѣлѣндѣсе дн пѣнтрѣ пе рѣнд треїзечї де тїранї, а днчепѣт а devenї театрѣл рѣсвоїелор шї ал днкѣрселор варварїлор. — Чїнт Nonїѣ Рецілїан, пѣскѣт дн Dacia, імператорїѣ кѣраціос, а кѣрѣдїт де варварї патрїа са дн ачесте тѣрѣвѣрї, дарѣ дн скѣрт тїмп дѣпѣ ачѣеа с'а вѣїс де мїлїтарї. Шї тот къ модѣл ачѣста а перїт шї Галїен дн анѣл дела Хр. 268. Ачѣстѣїа ї а вѣрнат Маркъ Аврелїѣ Клавдїѣ каре дн анѣл 269 а днвїнс пе Готїї карїї пѣстїїсерѣ Ілїрїкѣл шї Месїа, шї прѣпѣдїндѣле шї флота лор а прїїмїт сѣ ї се деа тїтѣлѣл де Готїк. — „Am стїнс (скрїе імператорїѣл) треї сѣте дѣвѣзечї де мїї де Готїї, ам днпекат дозе мїї де корѣвїї. Рѣвѣрїле сѣпт акоперїте къ скѣте, тоате рїпеле сѣпт ащернѣте къ спате шї къ ланчїї, кѣтпїї сѣпт акоперїдї къ оасе, нїчї вн дрѣт пѣ е кѣрат. С'а лѣсат о тѣлїїме фоарте mare де карѣ. Am прїнс атѣтеа тѣїерї, днкѣт тот солдатѣл днвїнгѣторїѣ поате сѣ шї еа дозе шї треї тѣїерї.“ — Шї ачѣст імператорїѣ а перїт асеменеа дн анѣл 270. — Аврелїан пѣмїндѣсе Імператорїѣл дн Сїрмїѣл дн Panonia, де шї вїрѣї маї де тѣлте орї пе Готїї, днсѣ вѣлѣнд къ с'а пѣстїїт Ілїрїкѣл шї къ с'а перѣдѣт Месїа, пе ла анѣл 274, десперѣндѣсе де а маї пѣтеа сѣ дїе Dacia, а скос лецівїїле дн провиндѣ дмпѣрѣлѣ къ о mare парте де провиндїалї, шї лѣ а ашезат дн Месїа, пе каре маї пе вѣртѣ а воїт а о пѣмї Dacia са, ка сѣ пѣ се вїте пѣмеле Dacieї челеї формате де Траїан. Дечї ачѣста а фост Dacia чеа повѣ

каре маї тързиѣ с'а deocedit de авторіи Бі-
сантині кѣ пѣтїреѣ де Рѣпанъ шї Медїте-
ранъ, фїндкѣ ачеса се дотїндеа де кѣтрѣ
меазъ-поапте пе лѣогъ рѣпеле Дѣптрїи,
шї ачеста спре меазъ-зі прїн Dardania шї
Macedonia, іаръ маї тързиѣ пѣлѣ прїн Те-
салиа ла мѣнтеле Пїнд. Даръ дн тїмпѣріе
поастре, ачесте доѣе Дачїи поѣе, адекъ Рѣ-
панъ шї Медїтеранъ, с'аѣ кѣѣтат де скри-
пторїи чеї фѣрѣ критїкѣ, маї алес зогѣрещї
дн Dacia веке а лѣї Траїан, кѣрора пѣ
шїѣ прїн че днсѣolare сѣпернатѣралъ с'а
adaѣс маї пе зрѣмъ шї о атреїа, адекъ чеа
пѣтїгѣ Алпестрѣ, деспре каре дн адеѣѣр
пѣ се фаче нїчї о поменїре ла авторїи чеї
векї. Кѣчї Dacia лѣї Траїан чеа веке п'а
кѣпоскѣт ачестѣ днпѣрѣїре, шї лѣкрѣл
ачеста се шїе де тоцї чеї че аѣ чїтїт Исто-
ria romanъ veгїнд, іаръ пѣ вісѣнд.

(Ва зрѣма.)

ДЕСПѢРЦІРЕА ЪНЪІ СОЛДАТ ДЕ СОЦІЕА СА.

(Кѣптек мїлітар. *)

Кѣпгѣ кѣѣл пе сѣрдѣл
Вїне тїмпѣл се тѣ дѣл,
Вїне тїмпѣл се тѣ дѣл
Фаѣѣ кѣ пѣгѣлѣл тѣрѣ.
Днї лас кѣртеа шї локашѣл
Ка се 'нїтїпїл пе врѣжташѣл,
Днї лас пѣгѣл, днї лас вої
Спре а мерѣе ла рѣсвої.

*) Ачест кѣптек мїл а дат зп мїлітарїст, Нѣ
се шїе чїне 'ї а фост авторѣл шї кѣнд с'а
компѣс. Еѣ дн даѣ аїчї пѣвлїкѣлѣї ром. кѣ
пѣгїне скїтѣѣрї, пе каре лѣам сокотїт де
трѣзїндѣ дн зпеле локѣрї. J. J. Mány.

Еѣ тѣ дѣл, п'ам днкѣтрѣѣ,
Кѣ де пѣ vom пѣцї рѣѣ;
Тѣрчї с'аѣ апропїат
Шандѣріе лѣаѣ стрїкат.
Праф шї глоапте пѣ аѣ лѣат,
Локѣріе лѣ аѣ прѣдат.
Де пѣ vom сѣрї кѣ тоцї,
Вор венї еї ка шї хоцї.
Нѣ ор прѣда шї пѣ ор ровї
Шї маї таре рѣѣ пѣ о фї.
Кѣпїтанѣл е пѣшкат,
Мїетепанѣл е тѣят
Пе стегарїѣл л'а ровїт
Мѣлїї воїнїчї с'аѣ прѣпѣдїт.
Дѣте драга теа акасѣ
Де нїменеа пѣцї маї пасѣ.
Дѣтѣ акасѣ одїхпеще,
Дѣтпезеѣ днкѣ тѣрїеще.
Преа 'ндѣратѣл Дѣтпезеѣ
Фїе пѣрїпѣлѣл тѣѣ.
Маїка сѣпгѣ веогѣрїл
Сѣцї деа тѣпгѣѣре пїлїѣ,
Кѣ де асѣзї днколеа
Поате пѣ пѣ om маї ведеа.
О їзвїта теа соцїе
Де 'цї ам грешїт чеѣа дїе,
Еартѣмѣ, се фїї сѣратѣ,
Се пѣ маї фїї сѣѣратѣ;
Кѣчї еѣ драгѣ пѣ с' де вїлѣ
Іа пѣхарѣл шї'мї днкїлѣ.
Кѣї норѣкѣ 'мпѣрѣтеаскѣ,
Казѣѣ сѣ се 'мпїнеаскѣ.
Дак' ашї прїнде а мѣрї,
Саѣ ачеї тѣрчї м'ар ровї;
Те роѣ соаѣѣ преа їзвїтѣ
Фѣ о рѣгѣ змїлїгѣ,
Пентрѣ сѣлѣделѣл теѣ,
Ка сѣ'л ерте Дѣтпезеѣ,
Сѣ даї пошїї сепїндаѣ,
Пѣне челѣїа че п'аре.

* * *

Фрѣзѣлѣ верде шї олелеа
Дѣнса дїл гѣрѣ грѣїа:
Офїцерї кѣ пентѣл таре.
Дѣрѣїдїмї асѣлгаре:

Ня дъчедї не содѣл мей,
 Се въ кѣсте Дѣтнезеѣ!
 Де треї лѣнї сѣнт мѣрїтатъ
 Н'ам нїчї татъ, н'ам нїчї татъ;
 Н'ам нїчї фрате, н'ам нїчї сор,
 Пѣрѣсїтъ кат' се мор.
 Лѣацї тѣте, ле лѣацї
 Нѣтаї содѣ мї'л лѣсацї.
 Авет віте, авет вої,
 Доде, треї сѣте де ої.
 Лѣацї тѣте, ле лѣацї,
 Нѣтаї содѣ мї'л лѣсацї, —
 Нѣ'мї дъчедї не содѣл мей,
 Се въ ерте Дѣтнезеѣ!

В О Ч Е Л Е І Н І М Е І.

Мареа де џете сѣв грезтѣцї
 Мѣџїнд орібіл кѣнд е фѣртѣнѣ;
 Де vede, ноаптеа, мїї рѣзтѣцї,
 Орї се апасъ де кѣтре лѣнѣ.

Тоате сѣнт џерсе аша кѣрѣнд,
 Дѣкѣт дѣдатъ че дѣчетеазъ,
 Ня се маї vede врео зѣтѣ стѣнд,
 П' а еї сѣрфацъ че се ашазъ.

Ініма дѣсѣ де с'а атїнс,
 Кѣт де зѣзѣре де врео дѣрере,
 Песте пѣтїнѣ е д'а фї стїнс
 О сѣвенїре че іа пѣтере.

Де сѣфѣл вѣптѣл сѣѣ вїжелїї,
 Орї насѣ 'н треакѣт врео фїїнѣ;
 Де кад потоапне песте кѣтпїї,
 Барва се скоалъ дїн зѣмїлїнѣ.

Фїїнд-кѣ черѣл а дѣгрїжїт
 Ка с'о адане дѣ тїмнѣл верей
 Шї с'о 'мвїезе неконтенїт,
 Кѣ роа дѣлче а прїтѣверей.

Ініма дѣсѣ, че е маї трїст,
 Ня гѣсѣтѣ роѣ, нѣ аре варѣ.
 Еа е дѣ лѣте ка зѣ артїст
 Ал кѣрѣї џенїѣ дї е поварѣ.

Прїетенїа, орї вр'ѣн амор
 Де вїп' вр'одатѣ сѣ о хрѣнеаскѣ,
 Сѣв вѣл апаре амѣџїтор,
 Маї рѣѣ воеџе сѣ о рѣнеаскѣ.

Ініма аре тѣлте дѣрерї! . . .
 Кѣ есте тоале шї сїмџїтоаре;
 Е вїетоаре фѣрѣ пѣтерї,
 Е ка о коардѣ невїврѣтоаре,

Че е кѣлкатѣ пѣдѣчетат,
 Кѣ есте роасѣ де конџїїнѣ,
 Адѣк рѣнїтѣ непрекѣрѣат
 Шї дѣкатѣ дѣ сѣферїнѣ.

Ініма сїмте пѣтѣрѣїнїт,
 Дар гѣра н'аре нїчї о пѣтере
 Ка сѣ еспїте де сѣвѣрнїт
 Чеа маї зѣоарѣ а еї дѣрере.
 Бѣкѣрѣцї, 1843, Декѣмврие 18.

Констандїн Вїїшорѣанѣ.

Рѣспѣнсѣрї лїтераре кѣтрѣ Дѣлѣ К. А. дїн М. 11. Август.

1. Десѣре ачеле скрїпте але лѣї Шїп-
 каї шї Клаїн, дїн каре дѣчепѣтѣл с'ѣѣ тї-
 пѣрїт ла Бѣда дѣ апѣл треакѣт, ної пѣ
 џїм нїмїк маї тѣлт декѣт че адї вѣзѣт
 дѣсѣмнат маї дѣзѣлѣї дѣ Газетѣ. Рог
 пе орї шї чїне, ка дакѣ аре грезтѣцї кѣ
 прѣзѣтерандїї, сѣ се адресѣзе деадрѣнтѣл
 кѣтрѣ D. Editor дѣ Арад.

2. Дїн Кѣрїерѣл де амѣе сексе маї
 сѣнт есѣмпларе де прїсос, дѣкѣт поате
 траѣе орї шї чїне. Прѣдѣл пе зѣ ап есте
 3 ф. 30 крї арѣ.

Ped.